

УДК 338.246.2

Шапуров О.О.

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Запорізької державної інженерної академії*

КОНЦЕПТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ГОСПОДАРЬСЬКОГО МЕХАНІЗМУ СУБ'ЄКТІВ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ РОЗВИТКУ НЕОІНДУСТРІАЛІЗАЦІЇ

У статті розглянуто сутність поняття «господарський механізм». Поняття господарського механізму дає більш розширене уявлення про формування та розвиток господарського процесу. Систематизовано ефективні механізми господарювання суб'єктів економіки. Механізми господарювання враховують рівень господарювання, вид економічної системи країни, середу функціонування, ступень реакції на фактори впливу. Запропоновано концепцію стратегічного розвитку сукупного економічного потенціалу виробничо-господарської діяльності. Концепція включає: оцінку потенціалу, оцінку рівня управління, оцінку внутрішньогосподарських механізмів, стратегічних тенденцій та динаміки розвитку та інші складові. Структуровано потенціал виробничо-господарської діяльності та визначені механізми розвитку його інтактильно-якісної складової. Потенціал виробничо-господарської діяльності представлено у вигляді двох складові: матеріально-кількісної та інтактильно-якісної. Доведено, що інтелектуальний (людський капітал), інноваційний, маркетинговий та управлінський потенціал та механізми їх розвитку є основним вектором суб'єктів економіки у неоіндустріальній економіці.

Ключові слова: господарський механізм, ефективні механізми господарювання, потенціал виробничо-господарської діяльності, інтактильно-якісна складова.

Шапуров А.А. КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ АСПЕКТЫ ХОЗЯЙСТВЕННОГО МЕХАНИЗМА СУБЪЕКТОВ ЭКОНОМИКИ В УСЛОВИЯХ РАЗВИТИЯ НЕОИНДУСТРИАЛИЗАЦИИ

В статье рассмотрена сущность понятия «хозяйственный механизм». Понятие хозяйственного механизма дает расширенное представление о формировании и развитии хозяйственного процесса. Систематизированы эффективные механизмы хозяйствования субъектов экономики. Механизмы хозяйствования учитывают уровень хозяйствования, вид экономической системы страны, среду функционирования, степень реакции на факторы влияния. Предложена концепция стратегического развития совокупного экономического потенциала производственно-хозяйственной деятельности. Концепция включает: оценку потенциала, оценку уровня управления, оценку внутрихозяйственных механизмов, стратегических тенденций и динамики развития и другие составляющие. Структурировано потенциал производственно-хозяйственной деятельности и определены механизмы развития его интактильно-качественной составляющей. Потенциал производственно-хозяйственной деятельности представлено в виде двух составляющих: материально-количественной и интактильно-качественной. Доказано, что интеллектуальный (человеческий капитал), инновационный, маркетинговый и управленческий потенциал и механизмы их развития является основным вектором субъектов экономики в неоиндустриальные экономике.

Ключевые слова: хозяйственный механизм, эффективные механизмы хозяйствования, потенциал производственно-хозяйственной деятельности, интактильно-качественная составляющая.

Shapurov O.O. CONCEPTUAL ASPECTS OF ECONOMIC MECHANISM OF ECONOMIC SUBJECTS OF ECONOMICS IN THE CONDITIONS OF DEVELOPMENT OF NEOINDUSTRIALIZATION

In the article is considered essence of concept "Economic mechanism". The concept of economic mechanism gives more extended idea about forming and development of economic process. The effective mechanisms of management of subjects, economy are systematized. The mechanisms of manage take into account the level of manage, type of the economic system of country, environment of functioning, feet of reaction on the factors of influence. Conception of strategic development of the combined economic potential of productive and economic activity is offered. Conception includes: estimation of potential, estimation of management level, estimation of interior economic mechanisms, strategic tendencies and dynamics of development and other constituents. Potential of productive and economic activity is structured and the mechanisms of development of its non-material and quality constituent are determined. Productive and economic potential is presented as two economic activity: material and quantitative, non-material and quality. It is well-proven that intellectual (human capital), innovative, marketing and administrative potential and mechanisms of their development are the basic vector of subjects of economy in a neoindustrial economy.

Keywords: economic mechanism, effective mechanisms of management, potential productively and economic activity, non-material quality constituent.

Постановка проблеми. Сучасні процеси та масові явища, які відбуваються в суспільстві породжуються економічними законами, які склалися роками та створювали все більш закономірностей. Економіка як наука це велика система, яка має розгалужену мережу складових. Ця мережа впливає на кожну бізнес одиницю, домашнє господарство або інституціональний суб'єкт. Основою економічної системи є господарський механізм, який дає рух та концептуальну основу розвитку. Кожен суб'єкт господарювання, домашнє господарство, інститут суспільства, держава має свій господарський механізм, який пояснює дію кожного з перелічених складових економічної системи. Тому актуальним питанням сьогодення є дослідження теоретичних та практичних аспектів господарського механізму, його складових та основних принципів формування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Формування фундаментальних та прикладних аспектів господарського механізму здійснювали вчені-економісти: Л. Албакин, О. Амоша, М. Білопольський, Ф. Зінов'єв, Ю. Кіндзерський, Р. Лепа, С. Мочерний, Ю. Осипов, П. Саблук, А. Чухно.

Л. Албакин всебічно висвітлює основні форми і методи господарювання, включаючи не тільки базисні, але і надбудовні елементи. О. Амоша висвітлює основні проблемні питання промисловості та шляхи модернізації виробництва та інфраструктури. М. Білопольський запропонував механізми майбутнього розвитку суспільства та напрям розвитку в економіці – енвіроніку. П. Саблук та Ф. Зінов'єв виділили та обґрунтували ефективні механізми господарювання в агропромисловому комплексі. Ю. Кіндзерський запропонував розвиток промислових підприємств відповідно до технологічних укладів на основі неоіндустріалізації. Р. Лепа пропонує моделі технологічних механізмів розвитку промислових підприємств. С. Мочерний, Ю. Осипов та А. Чухно розглядають фундаментальні та більш філософські аспекти господарського механізму.

Постановка завдання. Завдання статті має фундаментальний характер та полягає у систематизації та розкритті концептуальної сутності господарського механізму, а також виділення основних його складових та видів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасний етап управління розвитком економіки України забезпечується шляхом поєднання ринкового саморегулювання та системи державного регламентування ринкових відносин. Ринок сприяє регулюванню розвитку суб'єктів господарювання та виробництву товарів, робіт, послуг на основі взаємодії елементів ринкового механізму: попиту, пропозиції і ціни. Система державного регламентування доповнює ринкове саморегулювання, спрямовуючи його на досягнення цілей і завдань, визначених економічною політикою уряду. Вирішення цих завдань залежить від побудови добре відпрацьованого, адаптованого та адекватного ринковим відносинам господарського механізму діяльності підприємств.

Господарський механізм, на думку Л.І. Албакіна, – це досить складне та багатопланове явище, яке не можна цілком віднести ні до сфери економічного базису, ні до суб'єктивного фактора. Він виступає як певним чином оформлена підсистема виробничих відносин, їх зовнішній шар, який розташований у сфері конкретних господарських відносин [15].

Механізм за Ю.М. Осиповим [5, с. 46] в економічному змісті – це «система, що забезпечує організацію, функціонування, життєдіяльність системи... [система системи й одночасно система в системі... організація організації й одночасно організація в організації...] ... [...не підсистема системи, а саме система в системі, розповсюджена на всю організовану нею систему...] ...організація в квадраті, або інакше – механізм системи».

Професор Ф.В. Зінов'єв вважає, що господарський механізм – це поняття, яке відображає певний зріз виробничих відносин суспільства, а також наго-

лошує на тому, що дане поняття повинне враховувати такі важливі аспекти, як конкуренцію, економічну лібералізацію, тобто елементи, які притаманні саме ринковій системі ведення господарства [6].

За дослідженням багатьох вітчизняних економістів господарський механізм є досить складною економічною системою, до складу якої входять економічні, організаційні та правові важелі управління народним господарством. Такого визначення дотримуються більшість вчених, серед яких Саблук П.Т., Малік М.Й., Хорунжий М.Й. і Полтавський Ю.А. [10; 11].

Досить часто зустрічається визначення, що господарський механізм – це механізм використання економічних законів та реалізації економічних інтересів всіх суб'єктів господарської діяльності. Такої точки зору додержується, зокрема Домахіна Є.В. та Мочерний С.В. Ряд авторів до складу господарського механізму включають систему ціноутворення, фінансово – кредитний механізм, матеріально-технічне та інвестиційне забезпечення, стимулювання персоналу, планування та механізм державного регулювання економічних відносин певної сфери економіки [8].

За визначенням академіка А. Чухна, «господарський механізм – це органічна складова економічної системи; функціональна сторона виробничих відносин; спосіб організації та управління виробництвом з притаманними йому формами, методами і засобами, які реалізують соціально-економічні, організаційно-економічні та науково-технологічні принципи й відносини в інтересах задоволення потреб як кожного господарюючого суб'єкта, так і суспільства в цілому» [16].

На думку М. Грецака, «господарський механізм – це механізм, що забезпечує взаємодію підсистеми, яка управляє, та підсистеми, якою управляють; складна суспільна система, для якої характерний досить високий ступінь невизначеності притаманних їй зв'язків і відносин; відкрита, здебільшого ймовірна, непостійна система з гнучкими і переважно нестійкими внутрішніми і зовнішніми зв'язками [4, с. 25].

Крім визначення «господарський механізм» існують також різні тлумачення його складових.

Ф. Зінов'єв поділяє механізми господарювання на зовнішні та внутрішньофірмові. Зовнішні механізми господарювання він класифікує, виходячи зі сфер господарювання, а саме: організаційні, фінансово-економічні, соціальні, маркетингові, міжнародні. Внутрішньофірмові механізми господарювання, на його думку, включають: механізми ресурсного забезпечення, механізми правового забезпечення, форми та механізми внутрішньогосподарської інфраструктури, механізми технологічного забезпечення, фінансово-економічний механізм, механізм реалізації та розрахунків за продукцію [6].

На думку І. Булеєва, організаційно-економічний (господарський) механізм управління це сукупність форм, методів і інструментів господарювання, що містить у собі планування, державне регулювання, господарський розрахунок, економічні фактори і стимули, організаційні структури управління, політико – правові форми регулювання економічних процесів, без конкретизації основних сучасних важелів функціонування» [1].

Професор А. Стельмащук вважає основоположними механізмами процесів відтворення, формування сталого розвитку підприємства є внутрішньогосподарський, господарський, ринковий і економічний механізми, जोжен з яких у спіральному взаємозв'язку і взаємозалежності інтегративно і в єдиній цілісності взаємодоповнюють один одного [12].

Група науковців [3; 5; 17] розкривають складові господарського механізму: систему планування бізнесу, комерційні, товарно-грошові, розподільчі, фінансово-кредитні й податкові відносини, ціноутворення, облік, звітність, контроль, організацію і структуру менеджменту та маркетингу, економічне стимулювання працівників трудових колективів, матеріально-технічне забезпечення, управління економікою та ін. пропонують включити до господарського механізму.

На нашу думку механізми господарювання повинні враховувати рівень господарювання, вид економічної системи країни, середу функціонування, ступень реакції на фактори впливу. Розроблена система класифікація ефективних механізмів господарювання наведена на рис. 1.

В сучасних умовах на промислових підприємствах практично відсутні ефективні механізми господарювання. Кризові явища охопили всі сфери діяльності промислових підприємств: постійні збої в постачанні та подорожчання сировини та матеріалів, нестача власних фінансових ресурсів і значна кредиторська заборгованість, погані умови праці, постійно знижується фонд оплати працівників, значні викиди шкідливих речовин у повітря, тиск з боку конкурентів та застаріле обладнання. Всі ці кризові явища позначаються в подальшому на податкових надходженнях до бюджету та добробуті працівників промисловості. Механізми господарювання повинні забезпечувати динамічний розвиток потенціалу господарської діяльності суб'єкта. Для цього необхідно чітко сформована концепція розвитку потенціалу виробничо-господарської діяльності заснована на ефективних внутрішньогосподарських механізмах функціонування. Концепція наведена на рис. 2.

Сутність концептуального мислення, концептуального підходу до розуміння тих чи інших процесів, тенденцій, закономірностей формування та розвитку сукупного потенціалу полягає насамперед у системному сприйманні явищ і процесів, що відбуваються із суб'єктом господарювання та формуванні на цій основі системного бачення віддалених стратегічних перспектив і результатів реалізації цих процесів, необхідних напрямів їх трансформації виходячи з визначальних стратегічних намірів суб'єктів економічної діяльності, обраних ними методів, інструментів реалізації, ефективних механізмів.

Концепція стратегічного розвитку сукупного економічного потенціалу виробничо-господарської діяльності повинна реалізовуватись поетапно, враховуючи кожен складову:

Етап 1. Оцінка потенціалу виробничо-господарської діяльності суб'єкта господарювання (промислового підприємства).

Етап 2. Оцінка рівня управління та ефективності механізмів управління.

Етап 3. Оцінка ефективності внутрішньогосподарських механізмів.

Етап 4. Оцінка рівня впливу механізмів зовнішньої середовища.

Етап 5. Оцінка стратегічних тенденцій та динаміки розвитку.

Етап 6. Формування ефективних механізмів в умовах неоіндустріалізації суспільства.

Основою, ядром розвитку суб'єкта господарювання (підприємства, організації, інституту) є його потенціал. Саме розвиток потенціалу виробничо-господарської діяльності повинен стати стратегічною метою кожного промислового підприємства, який забезпечить сталий розвиток економіки країни та добробуту суспільства.

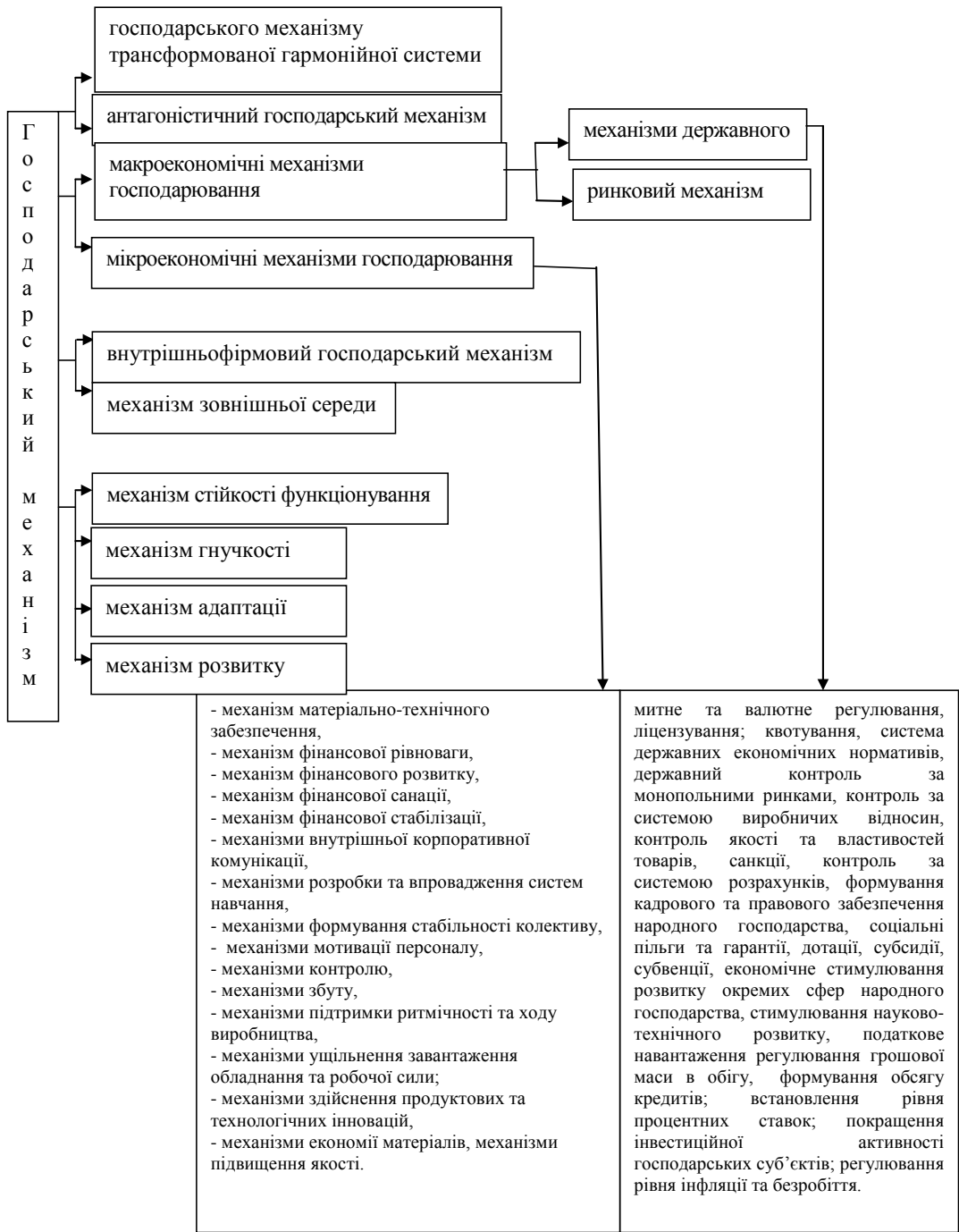

Рис. 1. Систематизація механізмів господарювання

Джерело: власна розробка

Процес формування потенціалу підприємства є одним із напрямів його економічної стратегії і передбачає створення і організацію системи ресурсів і компетенцій таким чином, щоб результат їхньої взаємодії був чинником успіху в досягненні стратегічних, тактичних і операційних цілей діяльності підприємства.

Виділяють такі основні наукові підходи до процесу формування потенціалу підприємства: системний, маркетинговий, функціональний, інноваційний, нормативний, комплексний, інтеграційний, динамічний, оптимізаційний, ситуаційний. Графічно підходи до формування потенціалу виробничо-господарської діяльності наведено на рис. 3.

Структуризація потенціалу, на думку переважної більшості авторів, передбачає виділення локальних потенціалів. Проте підходи і точки зору з приводу складу та структури потенціалу істотно різняться від основних складових (трудового, природного і виробничого) до двох-трьох десятків.

На нашу думку потенціал виробничо-господарської діяльності промислового підприємства при формуванні повинен враховувати системний підхід. Відповідно до системного трактування на нашу думку потенціал виробничо-господарської діяльності складається з матеріально – кількісної та інтактильно-якісної складової. Складові потенціалу наведені на рис. 4.

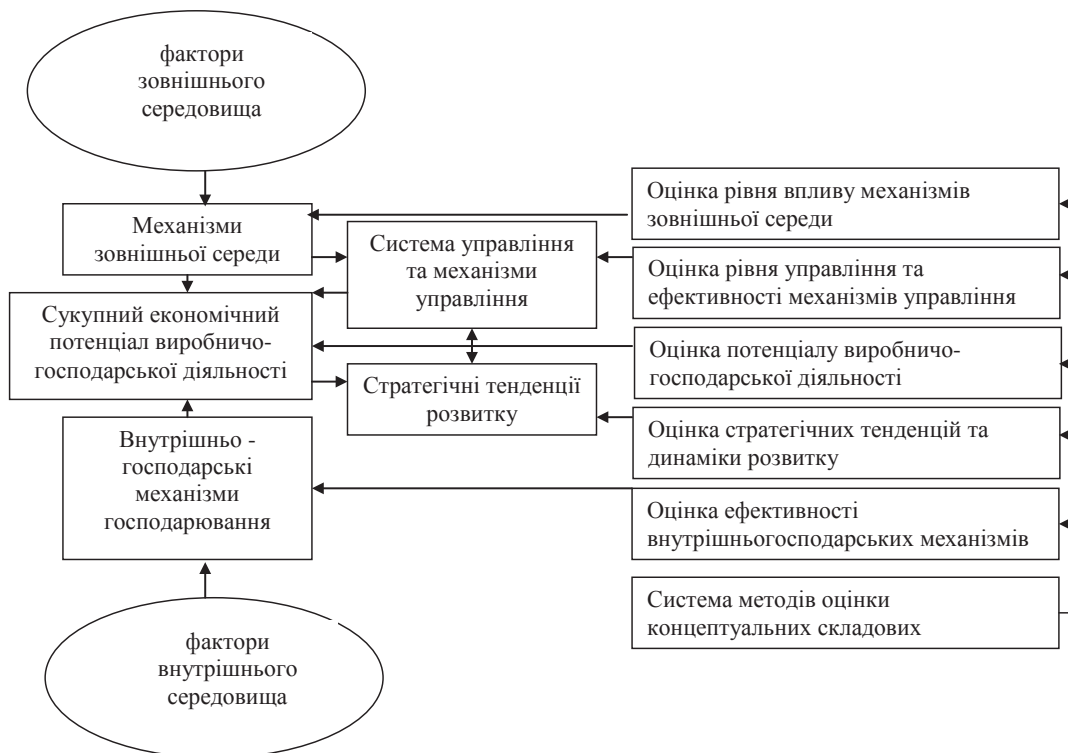

Рис. 2. Концепція стратегічного розвитку сукупного економічного потенціалу виробничо-господарської діяльності заснована на ефективних механізмах господарювання

Джерело: власна розробка

Рис. 3. Підходи до формування потенціалу

Джерело: сформовано автором

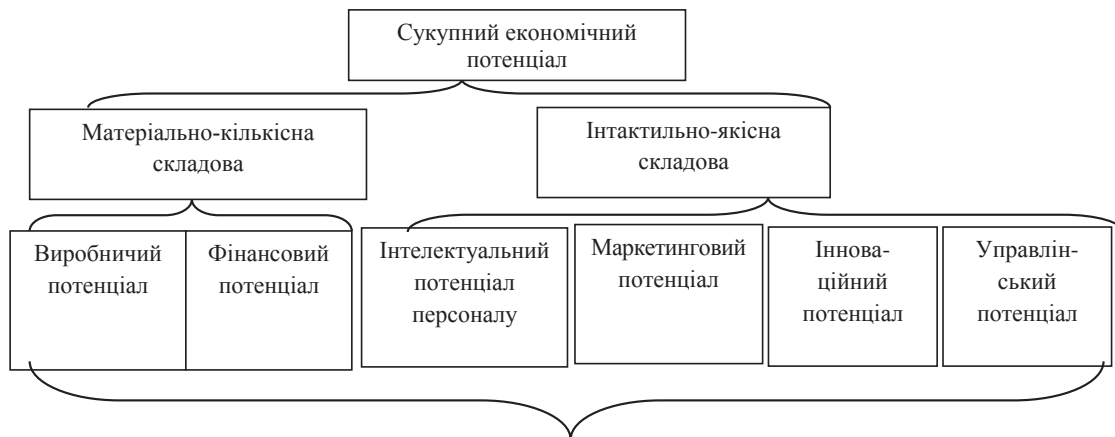

Рис. 4. Структура потенціалу виробничо-господарської діяльності промислового підприємства

Джерело: сформовано автором

Основою матеріально-кількісної складової є виробничий та фінансовий потенціал. До інтактильно-якісної складової можна віднести інтелектуальний, комунікаційний, маркетинговий, інноваційний та управлінський потенціали.

В результаті впливу інтелектуального потенціалу формується комунікаційний, маркетинговий, інноваційний та управлінський потенціал. Сукупна взаємодія перелічених потенціалів формує фінансовий та виробничий потенціал (тобто матеріальну складову потенціалу господарської діяльності підприємств). Взаємодія потенціалів наведена на рис. 5.

Кожному суб'єкту господарювання (промислове підприємство) необхідно спиратись на інтелектуально-якісну складову потенціалу виробничо-господарської діяльності. Саме інтелектуальний потенціал формує всі існуючі потенціали промислового підприємства та породжує неоіндустріальну економіку та суспільство V та VI технологічних укладів.

Основними рисами неоіндустріалізації є: зниження питомої ваги сектору матеріального виробництва за рахунок зростання сектору послуг та наукових досліджень; зростання наукоємних галузей економіки; збільшення питомої ваги населення з вищою освітою; перенесення основних вкладень з фінансової сфери до людського капіталу; розвиток аутсорсингових та інших інноваційних операцій; формування єдиного світового ринку.

Негативні фактори, супутні неоіндустріалізації: зростання структурного безробіття; падіння попиту на продукцію матеріального виробництва; виникнення суперечностей між постіндустріальними країнами та країнами третього світу [13, с. 7].

Саме ці негативні фактори притаманні сьогоденній Україні. В умовах сьогодення промислові підприємства стикаються зі значними проблемами збуту продукції. В більшості випадків експортується з нашої країни дешеві матеріальні ресурси та повертаються нам у вигляді значно дорогих високоякісних товарів.

Підприємствам-гігантам не потрібно розвивати науку та технології, їм легше закупити якісне обладнання та технологію з закордону.

Екологічний колапс, брак коштів, дефіцит робочої сили формує в країні депресивні старопромислові регіони, які мають низький рівень життя, доходів суспільства.

На нашу думку в таких умовах, що склалися, інтелектуальний (людський капітал), інноваційний, маркетинговий та управлінський потенціал та механізми їх розвитку є основним вектором суб'єктів економіки у неоіндустріальній економіці.

Основними механізмами розвитку маркетингового потенціалу суб'єкта економіки є: розробка власного сайту, створення Інтернет магазину, застосування електронної комерції, організація виставок, аукціонів, конференцій керівників підприємств галузі, формування гнучкої системи знижок, премій, пільгових пропозицій та набір-комплектів, використання різних рівнів каналів розподілу; використання сучасних концепцій маркетингу.

Основними механізмами розвитку інноваційного потенціалу суб'єкта економіки є: механізми виробництва нового продукту з якісно новими особливостями орієнтованого на споживача; механізми впровадження нового засобу виробництва, в основі якого не обов'язково лежить нове наукове відкриття, а використаний новий підхід до комерційного використання продукції; механізми залучення нових джерел сировини і напівфабрикатів, незалежно від того, чи існували ці джерела

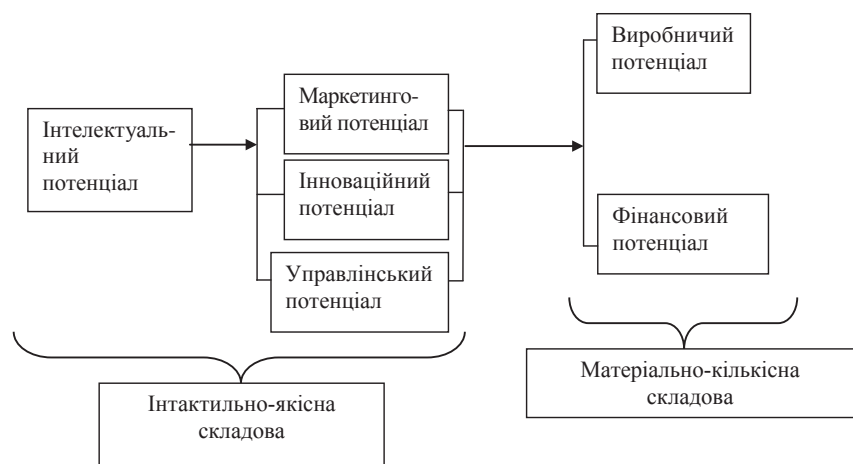

Рис. 5. Рівні процесу взаємодії потенціалів

Джерело: сформовано автором

до цього; механізми взаємодії з науково-дослідними інститутами, бізнес-інкубаторами, технополісами, технопарками; механізми використання досвіду галузевих об'єднань та фінансово-промислових груп.

Основні механізми розвитку інтелектуального потенціалу: механізми збереження існуючого інтелектуального потенціалу (вони направлені на розробка системи запобігання плинності кадрів; створення резерву для підвищення; планування трудової кар'єри працівників); механізми розвитку інтелектуального потенціалу: впровадження системи навчання персоналу, моніторинг результатів навчання, формування політики підвищення кваліфікації, стажування на передових підприємствах країни, формування стійкого соціального розвитку колективу, створення інтегрованої системи освіти (від дошкільного віку до вищої освіти).

Основні механізми управлінського потенціалу: механізми сучасного інформаційного забезпечення, механізми прийняття рішень на основі ефективних методів (метод Сааті, метод Дельфі), сучасні механізми організації, планування, координації та контролю.

Висновки з проведеного дослідження. В процесі дослідження систематизовано ефективні механізми господарювання відповідно до рівня господарювання, виду економічної системи країни, середі функціонування, ступеня реакції на фактори впливу. Механізми господарювання повинні забезпечувати динамічний розвиток потенціалу господарської діяльності суб'єкта. Для цього необхідно чітко сформована концепція розвитку потенціалу виробничо-господарської діяльності. Запропонована концепція розвитку потенціалу виробничо-господарської діяльності – це визначений підхід до вирішення задач досягнення бажаного рівня сукупного потенціалу, принципи, етапи, методи, які є основою сталого розвитку суб'єкта економіки (промислового підприємства). Розглядаючи потенціал виробничо-господарської діяльності, його можна умовно розбити на дві складові: матеріально-кількісну та інтактильно-якісну. Найбільш значима складова в умовах неоіндустріалізації – інтактильно-якісна. На нашу думку в таких умовах, що склалися, інтелектуальний (людський капітал), інноваційний, маркетинговий та управлінський потенціал та механізми їх розвитку є основним вектором суб'єктів економіки у неоіндустріальній економіці.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Булеев І.П. Формирование организационно-экономического механизма управления предприятием по обработке цветных металлов. Донецк: ИЭП АН Украины, 1993. 225 с.
2. Вагина Е., Покидченко М. Хозяйственный механизм: проблемы прошлого и настоящего. М.: Знание, 1990. 64 с.
3. Господарський механізм агропромислового комплексу кризового періоду / [За ред. Б.І. Пасхавера та ін.]. К.: НАН України, Інститут економіки. 2001. 351 с.
4. Грещак М.Г. Внутрішній економічний механізм підприємства : Навчальний посібник/ М.Г. Грещак, М.О. Гребешкова, О.С. Коцюба; за ред. М.Г. Грещака. К.: КНЕУ, 2001. 228 с.
5. Здоровик В.К. Формування господарського механізму регулювання аграрних відносин / В.К. Здоровик, А.О. Ліндюк // Економіка АПК. 2005. № 2. С. 42–46.
6. Зиновьев Ф.В. Механизмы хозяйствования (терминологический аппарат) / Ф.В. Зиновьев. Симферополь, 2000. 112 с.
7. Леоненко П.М. Економічні реформи: ретроспективи і перспективи // *Перехідна економіка, теорія політика*: Зб. наук. праць. Дніпропетровськ, 2003. С. 245–256.
8. Мочерний С.В. Основи економічної теорії: Навч. посібник/ С.В. Мочерний. Тернопіль: АТ «Тарнекс» за участю АТ «НОЙ» та вид-ва «Світ», 1993. 668 с.
9. Осипов Ю.М. Хозяйственный механизм государственно-монополистического капитализма. М.: Изд-во Моск-го ун-та, 1987. 400 с.
10. Полтавський Ю.А. Ринковий механізм діяльності новостворених агро формувань / Ю.А. Полтавський // *Економіка АПК*. 2002. № 6. С. 94–96.
11. Саблук П.Т., Малік М.Й., Валентинов В.А. Формування міжгалузевих відносин: проблеми теорії і методології [монографія] / П.Т. Саблук, М.Й. Малік, В.А. Валентинов. К.: ІАЕ, 2002. 294 с.
12. Стельмащук А.М. Економічний механізм сталого розвитку тваринництва в сільськогосподарських підприємствах / А.М. Стельмащук // *Науково-виробничий журнал «Інноваційна економіка»*. 2010. № 4. С. 57–60.
13. Управление развитием промышленных предприятий в условиях неоиндустриализации: механизм, модели и методы: моногр. / Р.Н. Лепя, А.А. Охтеня, Р.В. Прокопенко и др.; под общ. ред. Р.Н. Лепя / НАН Украины, Ин-т экономики пром-сти. Киев, 2016. 162 с.
14. Хозяйственный механизм в системе оптимального функционирования социалистической экономики / Н. Петраков, В. Перламутров, Л. Подмаркова и др. / Под общ. ред. Н. Федоренко, Н. Петракова. М.: Наука, 1985. 346 с.
15. Хозяйственный механизм общественных формаций / Под общ. ред. Л.И. Абалкина. М.: Мысль, 1986. 269 с.
16. Чухно А. Господарський механізм та шляхи його вдосконалення на сучасному етапі / А. Чухно // *Економіка України*. 2007. № 3. С. 60–67.
17. Экономический словарь агропромышленного комплекса / [Под ред. А.А. Сторожука]. К.: Урожай, 1986. 334 с.

Shapurov O.O.

Candidate of Economic Sciences,

Associate Professor of Department of Finances, Banking and Insurance
Zaporizhzhya State Engineering Academy

CONCEPTUAL ASPECTS OF ECONOMIC MECHANISM OF SUBJECTS OF ECONOMY IN THE CONDITIONS OF DEVELOPMENT OF NEOINDUSTRIALIZATION

In the process of research effective mechanisms of manage in accordance with the level of manage, type of the economic system of country, environment of functioning, degree of reaction on the factors of influence are systematized.

The mechanisms of manage must provide dynamic development of potential of subject's economic activity. For this purpose it is necessary to form clear conception of development of potential productive and economic activity.

Conception of development of potential of productive and economic activity, which is offered, is the certain going to solving problems of achievement of desirable level of the combined potential, principles and stages of their decision, that are basis of steady development of subject of economy (industrial enterprise).

Examining potential of productive and economic activity, it can be conditionally broken up on two composition: materially – quantitative and non-material qualitative. The most meaningful constituent in the conditions of neoindustrialization – non-material – qualitative.

To our opinion in such conditions, which are formed, intellectual (human capital), innovative, marketing and administrative potential and mechanisms of their development are the basic vector of subjects of economy in the neoindustrial economy.